

ZALĄCZNIK NR 1 do Zarządzenia nr 11/2017 Starosty Grójeckiego z dnia 09.02.2017 r. w sprawie wprowadzenia Procedury samooceny funkcjonowania kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Grójcu

PROCEDURA SAMOOCENY FUNKCJONOWANIA KONTROLI ZARZĄDCZEJ W STAROSTWIE POWIATOWYM W GRÓJCU

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) **Starostwie, jednostce** – oznacza to Starostwo Powiatowe w Grójcu;
- 2) **Staroście** – oznacza to Starostę Grójeckiego;
- 3) **Kadrze zarządzającej** – oznacza to Naczelnika Wydziału zatrudnionego na umowę o pracę w Starostwie Powiatowym w Grójcu;
- 4) **Pracownikach** – oznacza to pozostałych pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w Starostwie Powiatowym w Grójcu;
- 5) **Kwestionariusz Samooceny** – ankieta, w której dokumentowane są wyniki oceny systemu kontroli zarządczej;
- 6) **Analiza** - jest metodą wykorzystywaną do pomiaru pośredniego opinii pracowników w zakresie analizowanego problemu poprzez interpretację słowną i/lub graficzną zebranego materiału.

§ 2.

1. Samoocena kontroli zarządczej zwana dalej „samooceną”, to proces, w którym dokonywana jest ocena funkcjonowania kontroli zarządczej przez kierownictwo jednostki.
2. Samoocena kontroli zarządczej powinna zostać przeprowadzona w obszarze jednostki, która z różnych przyczyn nie praktykuje audytu zewnętrznego oraz w sposób mało efektywny, dokonuje kontroli wewnętrznej. W związku z tym, na potrzebę samooceny

- kontroli zarządczej należy stworzyć ankietę, która skierowana jest do kadry kierowniczej pracującej w obrębie danej jednostki.
3. W Starostwie Powiatowym w Grójcu Samoocenę przeprowadza się przy zachowaniu zasady rzetelności i bezstronności realizowanych ocen, poprzez nawiązanie do istniejących dowodów funkcjonującego systemu kontroli zarządczej. W tym celu należy wykorzystać informacje zebrane w wyniku:
    - 1) sprawowanego nadzoru merytorycznego,
    - 2) monitoringu działalności,
    - 3) analizy i oceny ryzyka;
      - a) informacji przekazywanych przez pracowników Jednostek, które mogą mieć znaczenie dla oceny i doskonalenia kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Grójcu;
      - b) informacji na temat stworzonych procedur/dokumentacji z zakresu kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Grójcu.
  4. Celem przeprowadzania samooceny jest stale usprawnianie systemu kontroli zarządczej w jednostce. Wyniki samooceny należy wykorzystać do poprawy funkcjonowania jednostki.
  5. Samoocena kontroli zarządczej w Starostwie przebiegała w następującej kolejności:
    - 1) wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za koordynację samooceny,
    - 2) określenie zakresu samooceny,
    - 3) opracowanie kwestionariuszy,
    - 4) przeprowadzenie samooceny i stworzenie informacji zbiorczej,
    - 5) analiza i udokumentowanie wyników.

WYZNACZENIE OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA KOORDYNACJĘ SAMOOCENY

§ 3.

1. Starosta wyznacza osobę, komórkę organizacyjną, czy też zespół, który będzie odpowiedzialny za koordynację samooceny.
2. Na podstawie decyzji/upoważnienia Starosty Grójeckiego, w skład zespołu, o którym mowa w ust. 1 wchodzi:
  - 1) Wicestarosta Powiatu Grójeckiego;
  - 2) Skarbnik Powiatu Grójeckiego;
  - 3) Naczelnicy Wydziałów.

3. Koordynatorem powinna być osoba posiadająca jak największą wiedzę z zakresu kontroli zarządczej.

OKREŚLENIE ZAKRESU SAMOOCENY

§ 4.

1. Samoocena może być prowadzona w zakresie:
  - 1) Całej Jednostki;
  - 2) Wybranego obszaru;
  - 3) Wybranego zagadnienia np. zarządzanie ryzykiem.
2. Po ustaleniu zakresu samooceny należy określić zbiór osób, do których skierowane zostaną ankiety. Zbiór ten powinien być adekwatny do zakresu samooceny.

OPRACOWANIE KWESTIONARIUSZY SAMOOCENY KONTROLI ZARZĄDCZEJ

§ 5.

1. Samoocena przeprowadzana jest raz w roku z wykorzystaniem kwestionariuszy samooceny w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej.
2. Kwestionariusze przygotowuje Starosta lub osoba przez niego upoważniona do 30 listopada każdego roku.
3. W celu utworzenia prawidłowej ankiety należy opierać się na poniższych zasadach:
  - 1) Wybór formy pytania (zamknięte, otwarte, półotwarte);
  - 2) Pytania należy formułować w sposób jasny, zrozumiały, pozbawiony dwuznaczności;
  - 3) Pytania powinny być formułowane w sposób precyzyjny (tak, by pracownik wiedział dokładnie, o co jest pytany);
  - 4) Należy unikać pytań zbyt ogólnych, obejmujących kilka zagadnień;
  - 5) Należy unikać pytań podwójnych (tzw. pytanie w pytaniu);
  - 6) Pytania powinny być krótkie i proste składniowo;
  - 7) Należy unikać obciążonych pytań i pojęć, tzw. pytań sugerujących daną odpowiedź (np. „Na czym polega nieprawidłowość działania systemu kontroli zarządczej w jednostce?”- zakłada się, że jest ona nieprawidłowa);
  - 8) Należy unikać rozpoczynania pytań od zwrotów „Wszyscy wiedzą, że...”, „Jak wiadomo...”, „Zawsze...”, „Żaden...”, „Nigdy...” itp.;
  - 9) Pytania powinny być stawiane w odpowiedniej kolejności;
  - 10) Należy unikać pytań z podwójnym zaprzeczeniem;

- 11) Pytanie powinno być wyrażone w formie grzecznościowej (Pan, Pani, Państwo);
- 12) Należy unikać bezosobowego zwracania się do badanych.
4. Opracowane są kwestionariusze dla kadry zarządzającej Starostwa. Kwestionariusz dla kadry zarządzającej Starostwa Powiatowego w Grójcu stanowi **załącznik nr 1**.
5. Kwestionariusze przekazuje się osobiście lub drogą elektroniczną do końca listopada danego roku. Wszelkie pytania i wątpliwości, należy zgłosić do Starosty Grójeckiego.
6. Kwestionariusze wypełniane przez kadrę są anonimowe. Jeśli Starosta podejmie decyzje o potrzebie przygotowania ankiet dedykowanych konkretnym osobom lub stanowiskom powinny one zostać podpisane przez osoby wypełniające, co wskazuje się w formularzach ankiet.
7. Osoby wskazane w ust. 4 przekazują wypełnione kwestionariusze w zaklejonej kopercie do Starosty w terminie do końca grudnia każdego roku.
8. W Kwestionariuszach zawarto pytania zamknięte z możliwością wyboru jednej z trzech odpowiedzi.
9. Każdy pracownik zgłasza do Starosty propozycję zestawów pytań/wątpliwości z zakresu kontroli zarządczej, które powinny znaleźć się w kwestionariuszu.

INFORMACJA ZBIORCZA

§ 6.

1. Starosta lub osoba przez niego upoważniona opracowuje wyniki samooceny i wypełnia kwestionariusze funkcjonowania kontroli zarządczej.
2. Kadra zarządzająca Starostwa Powiatowego w Grójcu, wyraża opinie, sugestie, zastrzeżenia lub propozycje dotyczące opiniowanych tematów.
3. Informację zbiorczą otrzymuje się na podstawie wypełnionych i złożonych kwestionariuszy.
4. Do określenia poziomu ogólnego stanu kontroli zarządczej na podstawie wyników samooceny stosuje się poniższą skalę:
  - 1) do 50% ocen pozytywnych ogółem wskazuje, że nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza;
  - 2) powyżej 50% do 70% ocen pozytywnych ogółem wskazuje, że w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza;
  - 3) powyżej 70% do 85% ocen pozytywnych ogółem wskazuje, że w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza;

- 4) powyżej 85% ocen pozytywnych ogółem wskazuje, że stan kontroli zarządczej jest optymalny, wymagający jedynie bieżącego monitorowania.
5. Nieuzyskanie minimum 50% pozytywnej oceny spełniania wymogów danego standardu wymaga podjęcia działań w celu uzyskania informacji w tym zakresie także z innych źródeł niż samoocena.

ANALIZA

§ 7.

1. W momencie pozyskania informacji zbiorczej zapisanej w kwestionariuszu, ankiety zostają zsumowane, a jej wyniki poddane obszernej analizie.
2. Analiza powinna być dokonana przez Starostę lub osobę przez niego upoważnioną, przy wykorzystaniu wykresów oraz za pomocą zestawienia danych w tabelach.
3. Każdego pytania zawarte w kwestionariuszu powinno być poddane analizie.
4. Starosta lub osoba przez niego upoważniona sporządza raport z zakresu stanu wdrożenia oraz funkcjonowania poszczególnych standardów kontroli zarządczej na podstawie wyników samooceny i załączonego Kwestionariusza zbiorczego.
5. Raport zawiera przynajmniej następujące informacje:
  - 1) cel przeprowadzanej samooceny;
  - 2) wyniki samooceny;
  - 3) ogólna ocena stanu kontroli zarządczej.
6. Wynikiem przeprowadzonej samooceny powinna być propozycja działań umożliwiających usprawnienie funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Starostwie, a także zapobieganie nieprawidłowościom, stratom lub złemu zarządzaniu.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 8.

1. Każdy pracownik Starostwa Powiatowego w Grójcu jest zobowiązany do aktywnego udziału w procesie samooceny, w szczególności poprzez udzielenie szczerych i otwartych odpowiedzi na temat ankietowanych zagadnień oraz terminowe złożenie wypełnionych ankiet.
2. Starosta odpowiada za aktualizację niniejszej procedury oraz uwzględnia wszelkie uwagi pracowników i naczelników związane ze skutecznością osiągnięcia celów samooceny.